

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP. A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Négy hatóság által kiadott 5 kr.
Nagobb terjedelmű és többoldos
hirdetéseknél külön meg kell adni a
szöveget és a képeket a szerkesztés
előtt minden külön megjelölés
tárárt 30 kr.
„Nyitlér”-ben megjelenő közle-
mény minden példára 20 kr.
Hirdetéseket felvételre a kiadó
hivatalában, KUTASI L. könyv-
nyomdájában, valamint ZACHAR-
MAN H. közv. iróházában is.
Néki nélkül vagy bémmentlenül
beküldött kéziratok nem vétel-
nek figyelembe.
Kéziratok vissza nem
adotnak.

nyben kapható
festékeket,
két óra alatt tökéletesen szárad.
és szesz-lack,
ECSETEK.
szíjazatra, koci-tetők, láb-
pubán tartására, továbbá házak
különböző színi föld festékek

ERTI-MAGVAK.
ska irtó szer.
czukrot, kávét és mindennemű
bb minőségben és jutányos árak

OP-SZKY LAJOS,
a kek macskához a casino mellett.

Spitzwegerich-féle
ZÖRP ÉS BONBONOK.

trisebb növényből gyártva Strubecker
gyógyszerész és vegyész, László
I. Singerstrasse Nr. 6. Felül mulha-
gyógyhatásában mell- és tüdőbeteg-
nél, továbbá bronchia, nyálkasság,
és, rekedtség, nehéz lélegzés, és gyer-
keknél száraz-hurutnál.
Minden üveg a czéggel van ellátva.
Kapható Dr. Rotschneck V. Emil gyógy-
árában.

Kávé — Thea,

enül HAMBURGBÓL, posta útján, bér- csomagolással, tiszta finom zamatu árak külös zsákokban utánvét mellett.	
m, erős	frt 3.45
szapora, erős	3.60 kr
zöld, erős	4.10
kékes zöld, erős	5.-
va, különös finom, szelid	5.20
o, izletes, zamatos	5.40
kávé igen finom	5.95
gysemű, erős, igen finom	5.95
barna, finom	6.35
a, nemesített	7.20
gyöngy Mokka, valódi	4.45
Mokka, valódi nemesített	7.20
Igen kedvelt, finom zamatu.	
kávé-vegyíték	4.70
lökent Congó ff.	2.30
ff	3.50
thea, különös finom	4.-
ríz	pr. 5 kg. 1.40
gy finom pr. 5 kl.	1.90
gyezeket gyarmatárak, természetes italok leges cikkek felett bémmentve küd	
B. Etlinger, Hamburgban.	(8.)

jótallással.

Levélbeli kérészkösz
desre kimerítő válasz
adatik.

RESZ

12 frt.
és függő 15 frt.
heltü 5 frt.
20 frt.
4 frt.
16 frt.
25 frt.
2 frt.
35 frt.
5 frt.
4 frt.
5 frt.
8 frt.
7 frt.

Minden tárgy a m. k.
fémjelző hivatal bé-
lyegével van ellátva.

köbe.

Előzetési árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre 10 frt. — kr.
Fél évre 5 —
Negyed évre 2 — 50
Egyes szám 5 kr.
A lap az előző részét illető minden
közlemény főcímet, Versey-
ház földszint, a szerkesztésbe
bémmentve küldendő.
Előfizetheti helyben:
TELEGDI K. LAJOS és táj.
OSÁTHY KÁROLY könyv-
kereskedés és a kiadóhiva-
talan KUTASI IMRE könyv-
nyomdájában a a postahivatalok
útján.

Egy kis „Illem”-tan.

(G. I.) Azon „Illemtan”, melyre a
Debr. Ell. — t. szerkesztője utal, elolvas-
tuk és — ha parancsolni méltóztatik —
átlapozzuk még egyszer, bár azt hisszük,
hogy gentleman-embernek nem szükséges
könyvből tanulni az illedelemet.
A velünk született illemtan például a
következő tételt tartalmazza: Egy kö-
zisztviselőt a független
sajtónak szabad megbíral-
ni a midőn valahová azért
jön, — hogy egy nyilván-
os gyülekezet tanácskozá-
saiban részt vegyen ugyan-
akkor agitál és konspirál
egy nevezetes, esetleg politi-
kai jelentőségű állás betöl-
tésének tárgyában.
Az intelligens publikumnak, pártkü-
lönbség nélkül, itélete alá bocsátjuk, hogy
Tisza Kálmán kormányelnöknek városunk-
ban való időzésére alkalmazható-e a fő-
nebbi definíció, vagy nem?

Mikor tekinthető egy kormányférfi
magán-személynek, látogatása magán
jellegűnek?

Akkor, ha p. o. ama nyilvános
szereplés nélkül, csupán családjának,
vagy valamely barátjának látogatására jön.
Vagy ha birtok-viszonyainak rendezése,
valamely pörös-ügyének elintézése sat. hoz-
za ide. Vagy ha legalább főnebb említett
működése nem oly egyének körében folyik
le, a kiket erős politikai pártszínezet tart
egyűvé.

Ez a magán jellegű, vagy legalább
nem kortesszinezetű látogatás, a mely-
hez semmiféle sajtónak sincsen köze.
Vétettünk-e mi ezen, minden illemtan-
nal megegyező szabály ellen, vagy nem?

T. laptársunknak tehát azon vádja,
hogy mi a kormányelnököt mint magán
embert, mint a város speciális vendégét
támadtuk meg — alaptalan s így önma-
gától esik.

Ő sem állítja, de mégis vessünk egy
tekintetet a kormányelnök itteni időzéséről
szóló cikkeinkre s intézzük azon kérdést
városunk intelligens publikumához, még
pedig ismét csak pártkülönbség nélkül,
hogy vajon volt-e ezen cikkeinkben oly
sértő szó, volt-e modorunkban olyas valami,
a mely a sokat emlegetett „Illemtan”-ba
utköznék?

Hizelgünk magunknak azzal, hogy
ilyesmire a „Debrecezen” hasábjain a mi fe-
lelősségünk rovására nem fordult elő. Van
tudomásunk t. laptársunk szerkesztőjének
azon nem is ügyetlen taktikájáról, hogy el-
lenfelet egy provinciális M a c h i a v e l l i
ügyességével csábítja át a személyeskedé-
sek terére s azután magára ölti az
üldözött ártatlanság hóhéfer palástját. Si-
került is egyszer-kétszer, azonban nekünk
is van némi érzékünk az ily küzdelmek
taktikája iránt s azért erre az elégtételre,
erre az olesó diadalra nem nyújtunk al-
kalmat ezentul sem.

Nekünk kötelességünk Tisza Kálmán-
ról írni. Mint Grévy Franciaországban,
Bismarck Németországban — Tisza (a kit
különben nem óhajtunk Bismarckhoz hason-
lítani) nem név, de úgy s így a
hirlapi támadások nem a magán szem-
mélyt, — de a nevéhez kötött eszme-
kört és irányt illetik. Ha a támadás
éles, az elfogulatlan ellenfél azt már
tudni fogja, hogy az nem személyes
támadásnak veendő, hanem harcznak egy
szerintünk jobb ügy, helyesebb irány
érdekében. C'est la guerre!

Ha szerkesztőtársunknak épen csak a
s z e m é l y sérthetlensége lebeg szeméi előtt,
azt tanulhatta akár „Illemtan”-ból is; mi
nem irigyeljük tőle.

Nekünk a kormányelnök egy szabad-
sajtóval bíró, demokratikus állam köztisztvi-
selője, a kivel szemben a közvéleményt
igyeckszünk képviselni. Önöknek más vala-
mi; önök tartoznak megvédeni Tisza Kálmán-
t még a mi csekélységünk ellenében is, a
mi már nem az illemtan, hanem az üz-
letkönyv tételeiből következik.

A politikában pedig gyakran lehetel-
len az illemtan, mert ilyen fajta logikával
nemsokára illetlenség lesz az ellenzékhez
tartozni s ellenzékkel szembe menni.

Ezen egyetlen egy esetben tehát még
sem tekinthetjük az idősebb szerkesztőtárs
aranytanácsait elfogadhatónak, lévén ő
érdekelt fél s így nem is tanácsolhat
elfogulatlanul.

Ennyit az u. n. „jóindulatú” pár-
szó tárgyalogóssabb részére; indu-
latkodás nélkül feleltünk bár ama „jó-
indulat” minden sorából a kihívás szán-
doka mosolyog elő. A „Debrecezen” Ellen-
őr cikkének sértő részeit bocsátjuk
még, minden pártkülönbség nélkül — a
müvelt közönség ítélte alá, mert azok
csakugyan nem mindenben egyeznek meg
az illemtannal.

Elösmerjük szívesen, hogy Vértési Ar-
nold kitűnő elbeszélő, sőt kijelentjük, hogy
addig, a míg a külföld hasonló terméke-
ivel nem ismerkedtünk meg, művei legked-
vesebb olvasmányaink közé tartoztak; már
a „Gyors Posta” idejében őszintén sajnáltuk
őt, hogy ily forradalmároskodó handa-banda-
ságokhoz volt kénytelen oda adni ismert
névét. Nálunk jobb, idősebb, ös-
m er t e b b í r ó — csak a kérdés, szük-
séges-e ezt annyiszor hangsúlyozni épen
önmagának?

Hát ez a vállveregető leereszkedő hang
egy kis arrogancia, mely azonban nem áll
rosszul azon jeles írónknak, kikbe a czi-
vilizáció első ifjúságuk bűvös kor-
szakában Jézus jeles rendjének óvszárnyai
alatt csepegtették.

Talán ez az oka, hogy az illemtanok
sorából is épen azt tetszett kiválasztani épü-
lőnkre, a melynek kutforrása . . . Kalocsai!

Igaz! még egyet!
Olyas valamit méltóztatik írni, hogy
az ember lehet illedelemes még
akkor is, ha a „Debrecezen” f
s z e r k e s z t ő j e .

Ami igaz is! Lehet illedelemes, és elő-
szőr is azon tisztviselő szerzi meg iróinak,
hogy sorukba nem vesz fel oly társat, a
kit munkásságáért ne maga lapjának szerény
jövendelméből díjazna.

S ezenkívül nem tagadja meg magá-
tól azon udvariasságot sem, hogy t. ellen-
felével egyszer (a tárgy jelentéktelensége da-
czára) — szintén vezércikkben foglal-
kozzék!

— Országgyűlés. A képviselőhá-
z péteki ülésén mindenképp megejtették a
választások, melynek során jegyzőnek B e r-
z e v i c y Albert, a közgazdasági bizottságba
A p p o n y i gróf, a Deák-síremlékébe D á-
n i e l Pál, a közoktatásba M e s z á r o s
N á n d o r, a gazdaságba F e r e n c z y
M i k l ó s választották meg. Tárgyalatot aztán
az V. és VI. c s e n d ő r k e r ü l e t i p a-
rancsnokok legénységéről szóló javaslat,
melyet T i s c h l e r Vincze eladó indokolt
és ajánlott elfogadásra. Utána a szélsőbalról
Hoitsy szolt, a ki a közszabadság elveit látja
megsértve a tárgyalás alatt levő törvényjavaslat
által, melye oly laza indoklással indokolt az
eladó. O r b á n Balázs úgy látja, hogy el-
zsandárosítani akarják a honvédséget. Nem
fogadja el a törvényjavaslatot. Thaly Kálmán
szintén a törvényjavaslat ellen nyilatko-
zik. Ugy látja, hogy a törvényjavaslat nem
egyebet céloz, minthogy a honvédek erő-
szakkal elvige zsandárnak. A honvédségnek
csak kárára fog válni ezen elzsandárosítás. A
honvédségnél az elzsandárosítás cél majdnem
egykori az intézménynyel. Ha már a magyar
honvédség szerencsés volt egy, az egész nem-

zet által tisztelt főt kapni élére, bizonyos kö-
rök szükségének tartották ezen országul tisz-
telt fő mellé egy országul gyűlölt másik
melletti állítani, egy fősandárt, (Mozgás) az
adlást, ki a legújabb időben az erdélyi hon-
védség parancsnoka volt, és a kit a honvé-
dségben ma is fősandárnak neveznek. — A
javaslat mellett R á d a y miniszter, E r n u s z t
Kelemen és T i s z a Kálmán emeltek szót
sikerrel. Különösen a kormányelnök vette elő
szokott cynizmusát, mely az ilyenféle állam-
fériaúnak az érveket pótolja. Ezzel az ülé-
s véget ért. — A hétfői ülésben a közadók ke-
zezéséről szóló javaslat függőben maradt szá-
kaszi és a csendőrségi javaslat fognak tár-
gyalattani.

— Hajdumegye 1883. évi május hó 9-én
delelőtt 9 órakor s a következő napokon folyat-
tandó rendes közgyűlést tart. Tárgyak: Kül-
döttégi jelentés a megyei háztartás tárgyában.
Alispáni jelentés az 1882. évi folyamatiáról.
Országos törvénytar 1883. XXIII. törvényezik.
Belügyminiszteri körrendelet alkalmas tisz-
viselők választása iránt. Közmunka miniszteri
leirat Dorog város képviselő testületének a
közmunka váltásának 1878—1881. évekről el-
engedése iránt. Közmunka miniszteri körren-
delet a kir. építészeti hivatal főnöke, és a me-
gyei hatóság közötti viszony rendezése tárgyá-
ban. Közmunka miniszteri leirat Sáp község
által felállított vám sorompó ügyében. Honvé-
delmi miniszteri rendelet a loavatási bizottság
megalkotása iránt. Honvédelmi miniszteri ren-
delet a 6776/1883. számú körrendelettel kibö-
csátott loavatási terv hatályba léptetése iránt.
Pénzügyminiszteri felhívás az 1883. évi egyenes
adó felszámolási bizottságba szükséges tagok
megválasztása végett. Özevgy Mailáth
Györgyné válasza a részvét nyilatkozatra.
Sáros megye felirata, az amerikai kivándorlásra
vonatköző, s a közg. vagonatlan foglyok
eleimezési költségei fedezése iránt. Moson me-
gye felirata a névmagyarosítás körüli vissza-
ságok orvoslása végett. Veszprém megye fel-
irata egy a fővárosban felállítandó történelmi
emlékszobák ügyében. Hódmező-Vásárhely sz.
kir. város felirata a Bukovinai, Moldvai és
Oláhországi magyarok haza telepítése iránt.
Budapest főváros jelentése a képző művészeti
állandó bizottság 1882. évi működéséről. Or-
szágos szinész egylet központi igazgató tá-
nácsának felhívása. Közigazgatási bizottság jelen-
tes a folyó évi január 8-iki, január 20-iki,
február 12-iki, mártius 12-iki, ápril 16-iki
ülése jelen nem volt tagokról. Megyei kül-
döttégi a vasárnapi munka szünet iránti sza-
bályról. Küldöttégi jelentés a koresmai hitel
tárgyában szabály rendelettel. Dr. Varga
Géza főorvos jelentése Dr. Szepesházy István
orvostudori oklevelével. Tiszti ügyész jelentése
a h-böszörményi közbirtokosság megalakítá-
sáról. Szolgabírói jelentés kapcsán Nádudvar
község képviselő testületének 1883. január
23-án kelt határozata egy pénztárnoki segéd
hivatalnak rendszeresítése iránt. Szoboszló vá-
ros képviselő testületének polgármesteri jelen-
tesével bemutatott határozata a kisbirtokosok
földhitel intézetével szemben vállalt kötelezett-
ségről. Polgármesteri jelentés szoboszlói Fe-
kete Lajos (virilis) megyei bizottsági tag ha-
láláról. Nánás város polgármester jelentése a
városi alorvosok megválasztásáról. Nánás
város polgármesterének jelentése a nánási
kötség előirányzat új szerkesztéséről. Nánás
város polgármesterének jelentése az ejeli ör-
kök ellenőrzésére választott 6 tized biztos-
nak 120 frttal javadalmazásáról szóló határo-
zattal. Nánás város polgármesterének jelentése
a közbirtokossági pénztárnok javadalmának 100
frttal emelése iránti határozattal. Nánás város
polgármesterének jelentése a községi bírasko-
dásért 200 frtyi javadalom rendszeresítése
iránti határozattal. Nánás város polgármesteré-
nek jelentése 35,000 frt kölcsön felvétele iránti
határozattal és Máró Miklós s társainak feleb-
bezéséről. Nánás város polgármesterének je-
lentése Csiba Mártonnak rendőrkapitányára
választásáról. Nánás város polgármesterének
jelentése Máró Miklósnak azon választás elleni
felebbezésével. Szolgabírói jelentés Földes köz-
ség határozatával, a segédjegyző fizetésének
100 frttal emelése tárgyában. Szolgabíró jelen-
tes Sámson községi jegyző fizetésének 100 frttal
emelése iránti határozattal. Szolgabírói jelentés
Szozát és Földes község tanácskozási ügy-
rendjéről. P-Ladány község tanácskozási ügy-
rendje. Dorogi polgármester jelentése kapcsán
Szakál Antal dorogi képviselő felebbezése a
mező rendőr választásra vonatkozó 55/1883.
k. gy. végzés ellen. Nádudvari járási szolga-
bírói jelentése a jétékony alapokról a 208/1882.
k. gy. sz. határozatra. Nánási tanács jelentése
a vagonatlan árak pénztáráról és a szegény
alapról 208/1882. k. gy. sz. határozatra. Do-
rogi polgármester jelentése ugyanazon tárgyról.
Szolgabírói jelentés mellett M. Pércs községnek
folyamodványa a derecskei kir. járásbírósgtól

a debreczeni kir. járásbíróghoz csatoltatása
iránt. Szolgabírói jelentés kapcsán Csege köz-
ségnek a községi bírósági letétek kezelése
iránti szabályrendelete. Egészségügyi bizottság
jelentése a Nánason felállítani szándékolt 2-ik
gyógytár illetőleg. Egészségügyi bizottság je-
lentése a Sámsonban felállítani czelba vett
gyógyszertár ügyében. Küldöttégi jelentés a
gőz stb. gépek körüli munkások megóvása tár-
gyában szabályjavaslattal Szoboszló város sza-
bályrendelete a büntető törvénykönyben nem
említett cselekmények vagy mulasztások meg-
torlása tárgyában. Hagymási István böször-
ményi lakos kérvénye 1881—82 évi közmunka
váltás és 3 nap közmunka elengedéseért.
Szolnoki János h.-böszörményi lakos folyamod-
ványa 1881—82 évi közmunka-váltás leírása
iránt. Biró Ferencz h.-böszörményi lakosnak
hasonló folyamodványa. Szolgabírói jelentés
kapcsán vizsgálati jegyzőkönyvek b. ujárósi
Cseh Istvánnak, Radácsi Ferencznek, Szarvas
Bálintnak, Pinczés Jakabnak, Kerekes Miklós-
nak kérvénye 1881. évi közmunka-váltás le-
írása iránt. Szolgabírói jelentés mellett hason-
ló tárgyú folyamodványa b.-ujvárosi Új Sándor-
nak, Szabó Istvánnak, Özv. Jónás Józsefnek,
Borza Jánosnak, Orbán Péternek, Tóth Sándor-
nak, Soós Istvánnak, Leiter Imrénnek, Behe
Ernesztnak, Varga Gergelynek. B.-ujvárosi
Buri folyamodványa 1881. évi közmunka-vált-
ság leírása tárgyában. Kir. mérnöki és pol-
gármesteri jelentés kapcsán Szalai István s
több szoboszlói lakosoknál 1879—80 évi köz-
munka-váltás leírását kéro folyamodványa.
Andirkó János és több böszörményi lakosok
közmunka-váltás leírása iránti folyamodvá-
nya. Lázár János böszörményi lakos 1881.
évi köz munka-váltás leírása iránti kérvénye.
Kelemen Mihály böszörményi lakos hasonló
kérvénye. Nádudvari János b. ujárósi lakos-
nak 1880 évi közmunka-váltás leírása iránti
folyamodványa. Kerekes János b.-ujvárosi la-
kos 1878 évi közmunka-váltás leírása iránti
kérvénye. Dobi Sándor b.-ujvárosi lakosnak
1881 évi közmunka-váltás leengedése iránti
kérvénye. Ugyannak kérvénye 1872 évi köz-
munka-váltás leírása iránt. Központi árvaszeki
jelentése a fedezetlen árva követeléseknek
V.-Pércs községgel való végleges elszámolásá-
ról. Somossy számvevő jelentése a Szalkai Ist-
ván városgazdai számadásából kifolyólag ma-
rasztalt Karap Imre városi főjegyző be adott
okmányaira vonatkozólag. Számvevői jelentés
Kaba község 1881 évi községi számadása meg-
vizsgálásának eredményéről. Számvevői jelen-
tes Csege község 1873—79 évi számadásai vizs-
gálatának eredményéről. Számvevői jelentés
böszörményi Szalkai István 1871 évi város-
gazdai számadása vizsgálatának eredményéről.
Számvevői jelentés ugyan annak 1872 évi szá-
madása eredményéről. Számvevői jelentés bö-
szörményi városgazda Sövegő Gábor 1876 évi
ugyanannak 1877—79 évi számadásai vizs-
gálatának eredményéről. Számvevői jelentés P.-
Ladány 1881 községi számadása eredményéről.
Számvevői jelentés megyei házipénztári 1882
évi számadás vizsgálatának eredményéről.
Számvevői jelentés megyei közmunka és utépi-
tési pénztári 1882 évi számadás. Számvevői
jelentés jegyzői nyugdíjalap pénztár 1882 évi
számadása. Számvevői jelentés katona beszá-
lósági pénztár 1882 évi számadása vizsgála-
tának eredményéről. Számvevői jelentés Sám-
son község 1883 évi költségvetéséről. Számve-
vői jelentés szoboszlói városgazdai 1872—1878
évi számadások vizsgálatának eredményéről.
Nánási polgármester jelentése az 1883 évi
költségelőirányzattal. Számvevői jelentés Sám-
son község 1882 évi számadása vizsgálatának
eredményéről. Számvevői jelentés Földes köz-
ség 1882 évi gazdai számadása. Számvevői
jelentés Felső-Józsa 1882 évi községi száma-
dása. Számvevői jelentés Alsó-Józsa 1882 évi
községi számadása. Számvevői jelentés Szob-
oszló 1882 évi községi számadása. Arvaszeki
elnök jelentése kapcsán a b.-ujvárosi 1875 évi
árva számadás vizsgálatának eredményéről
számvevői jelentés. Számvevői jelentés a mika-
pécsi 1882 évi községi számadásról. Számve-
vői jelentés Nánás 1880 évi város gazdai szá-
madása vizsgálatának eredményéről. Számvevői
jelentés nánási 1881 évi gazdai számadás Ar-
vaszeki elnök jelentése Kaba község 1882 évi
árvaszámadásának mérlegével. Arvaszeki elnök
jelentése P-Ladány 1882 évi árvaszámadása s
mérlegével. Arvaszeki elnök jelentése b.-ujvá-
rosi 1879 évi árva számadás és mérleggel.
Arvaszeki elnök jelentése b.-ujvárosi 1880 évi
árva számadás és mérleggel. Számvevői jelen-
tes az 1882 évi közigazgatási bizottsági letéti
pénztár vizsgálatának eredményéről. Számve-
vői jelentés az 1882 évi központi közigazgatási
letéti pénztár vizsgálatának eredményéről. Szám-
vevői jelentés a központi beteg ápolási pénz-
tár vizsgálatának eredményéről.

Kossuth Lajos levele.

Jász-Nagykun Szolnokmegye főjegyzőjéhez.

Mélyen érzem lekötelezettségemet... 80. éve betöltésének alkalmából engem szives megemlékezésére méltott...

A tisztelt megye közönségének főjegyző ur által velem közölt jegyzőkönyvében ugyan az 1848-9 ki függetlenségi harcz korszaka...

A kiknek szívében ama korszak emléke ily minősítéssel él, azoknak át kell hatva lenni azon ügy szentségének...

A 48-49 ki korszak jellegének meghatározásához annak, hogy voltak-e s voltak kik s mennyiben voltak a nagy történelmi drámának kimagasló alakjai...

De idők folyamán változatos hullámzású kisebb-nagyobb fontosságú érdekeket találhatunk előtérbe...

Azok a legfontosabb mozzanatai a történelemnek, melyekben ama konstans alapponás nyilatkozik...

Hogy mi a magyar nemzet történelmében az a létérdek, hogy mi az a konstans alapponás, mely egész multján végig vonul...

Egy ezredéve már, hogy a magyar helyet foglal Európában... az ezredéve már, hogy a magyar helyet foglal Európában...

Ami ennek kulcsa, megmagyarázza? mi ez erő szilárdulásának kútfeje, mely nemzetünket erre képessé tette?

Hogy az első 6 századon át a magyar államosság volt nemzetünk életének nemője, hogy az képezte az összetartó kapcsolatot...

De épen a mohácsi vészre következett századok szolgáltatták a leginkább és észhez szóló tanúságot...

Töröljük ki ez alapponást ezeréves történelmünk első feléből — s a magyar nemzetről csak mint egy meteorról emlékezzenek...

S ha ugy volna megírva a kárhozat fatu-

mának könyvében, hogy ez alapponás a jövőből kitorlítotték, a jövő század történelme a magyar hazáról mint prédáról emlékezzenek...

Hát bizony mondom: indokolja van a történelmi bölcsélet által azon minősítés, melylyel az 1848-49-iki függetlenségi harcz korszaka...

Apának s őseink megelégedtek azzal, hogy a vérel védték magyar államiságot törvényekkel sanczolták körül...

A törvény megvolt, a szerződések megírattak, az eskük letétettek, de mert intézvényes biztosítékokról nem volt gondoskodva...

1848. loyális hűséggel tartózkodott ahhoz hozzá nyulni, a mi alkotmányoszerűleg a királyé, de intézvényes biztosítékokkal vette körül...

Ily loyális keretben nyilatkozott 48-ban a magyar történelem alapponása: a magyar államisághoz ragaszkodás...

De épen ez az, mit a becsi burgban nem akartak; konokul ragaszkodva azon politikai irányhoz, mely negyedfél századon át soha sem szűnt meg...

A magyar nemzet fegyverrel védte a mi fegyverrel lett megtámadva.

A császári kabinet elbizakodottan szétépítve a szerződéseket, melyek a magyar királyi szék birtokára jo-czimet adtak...

A magyar nemzet győzelmes fegyvereinek hegyéről hajtotta vissza a szemei közé dobott rongyokat...

S a kötelesség érzete parancsolt: azok — le-

het — nem állottak a nehéz idők színvonalán (én legalább magamról szólva tudom s elismerem, hogy nem állottam)...

Hát én azt mondom, tisztelt főjegyző ur és felemelt fővel mondom: a magyar nemzet csak önfentartási ösztönének enged...

A történelem folyama deszultorius szökdeléseknek van kitéve: ellentétes impulzusok hullámzásai zürk-zavarják az események menetét...

Mely tisztelettel utjtom meg a szives megemlékezéset hálás köszönetemet. Kelt Turinban, márczius 25. 1883.

Főjegyző urnak alázatos szolgálója: Kossuth Lajos, s k.

Dohánygyár Debreczenben. A pénzügyminiszteriumban a 11-ik dohánygyár felállítására tárgyaltak most folyók a tanácskozások...

Belföldi hírek. Boszniaiban oly módon egyenlítették ki a Stadler érsek és a ferenczrendiek között kiütött vizsályt...

Az orsz. függetlenségi párt pénteken tartott értekezletén felemeltetett, hogy a közadók kezeléséről szóló törvényjavaslatból a pénzügyi bizottsághoz utasított szakaszok...

A »DEBRECZEN« TÁRCZAJA.

A bucsu porcze.

Falusi kép. (Vége)

Nosza lesz igyekezett. Viola „babuskája” legszebb szoknyáját ajánlja föl; Margitka „divat-lapot” emleget, hadd legyen kép is a madárka szobájába...

Pétervár! nincs az a Patti, nincs az a Gerster Eteleka, kinek ti halászból publikuma volnátok s kit ti nagyobb élvezettel hallgatnátok...

Ez a határozat nem kis szegyet ütött ám a kis mama fejébe, mert jól tudta, hogy nem annyira a közvélemény, mint az auctoritás kifolyása az, s az ily határozatok végrehajtása sohasem eshetik meg nagyobb rázkódás nélkül...

enged, az a mama olyan zsarnok, a mi szavunk már nem is nyom a latba...

Irénye az ellenék szószóója. De bizony minden eloquentiaja sikeretlen. A kis mama hajthatatlan. Neki eleget kell tenni a megbízatásnak...

dig lesz kis fia, sok, sok kis fia is ugy-e bácsi majd azokat is behívjuk. Ugy lesz jó, ugy... No nem bánom hát kis mama, eresszük el...

A bucsu-lakoma elkészül. „Veres-begy” koma, ki az egész alkut agról-ágra röpkevé hallgatá, egyetlen hívására Irénke markába száll, jó ízűen falatoz, majd kedvtelve merget az iczi-piczi piros mázos csészéből...

A tisztán

Főt. 11 óra u... tett az e... vazzatok e... Elnö... vazzat kö... Egyházi f... vazzattal; v... vazzatol; Sándor 32... hivatalra... mond Sa... házkerület... megválaszt... többséget... nécsbírósa... jelöltetett... mel, Mi... Ba logy... Bálint, V... Bérki... lazs, Se... zsár, Cz... jelöltettek... Bálint, B... bajdy... Imre, Th... gyessy... Dániel, i... lussy J... Samuel, C... Elek.

A tiszántuli ref. egyházker. közgyűlése.
Negyedik nap.

Debreczen, ápril. 27.
Főt. Révész Bálint püspök és kir. tan 11 óra után megnyitván a gyűlést, kihirdetett az egyházkerületi elnökség beadott szavazatok eredménye, mely a következő:

Elnökké Révész Bálint püspök 567 szavazattal, főjegyzővé Tóth Sámuel 556 szavazattal; világi részről Farkas Antal 541 szavazattal; aljegyző világi részről dr. Kovács Sándor 322 szavazattal; és egyházi aljegyzői hivatalra kijelöltettek: Elek Lajos, Zsigmond Sándor, és Szeremley Sámuel; egyházkerületi tanácsbíróvá általános többséggel megválasztották K. Tóth Mihály; általános többséggel már nem is nyert, ennél fogva a tanácsbíróvára a következő 15 lelkesi egyén jelöltetett ki: Kiss Albert, Szeremley Sámuel, Miklóvics Bálint, Némethy Lajos, Balogh Ferencz, Széll Kálmán, Illyés Bálint, Váradi Nagy István, Soltész László, Berki István, Papp Károly, Genda Balázs, Szegessy József, Szerka Boldizsár, Czelder Márton; — világi részről kijelöltettek: Gr. Degenfeld József, Armós Bálint, Beke Mihály, Kovács Ferencz, Tabajdy Károly, Onody Géza, Lengyel Imre, Thaly Kálmán, Simonffy Imre, Hegyessy Márton, dr. Hajnal István, Jenői Dániel, ifj. gr. Lónyay Menyhért, Ujfalu József, Izsaák Dező. Bérassy Sámuel, György Endre, és Böszörményi Elek.

Az egyházkerületi főgondnokra és tanácsbírókra megrendelt szavazatoknak a püspöki hivatalhoz leendő beadására június 15-ke tűzött ki; és egy bizottság választott, mely azon szavazatokat a határnap eljöttével felbontsa és ha bár melyik hivatalra általános többséget senki nem nyerne, a törvényes gyakorlat szerint a három legtöbb szavazatot nyert egyéneket új választásra kijelölje, hogy így a jövő augusztusi gyűlésre már a második szavazás eredménye is tudva legyen.

Végül az egyházkerületi pénztárnok József István és világi aljegyző dr. Kovács Sándor feleltek, s ezzel az ülés d. u. 1 óra után véget ért.

Delután öt órakor folytatolag tartott ülés az egyházkerületi lelkesi és tanítói díjlevelek, az egyházi birtok vevesi és eladási, továbbá a fegyelmi és az egyes egyházakból felebbezett peres ügyeket intézte. A delutáni ülés este 8 órakor ért véget.

Ötödik nap*)

Debreczen, ápril 26.
Az egyházkerületi közgyűlés ma delután véget ért. — A hozott határozatok közül felemlítjük: Az új-leltári leányegyház anyae gyháza alakulási kérvénye nem talált pártolásra. — Az ohati pusztai ref. vallású lakói a csegei egyház kebelébe csatlakoztak Sági Sámuel egyházi főgondnokunk kérvénye folytán. — Kőrössi Sándor képviselő tanácsbíró a jogakadémia nyári közgyűlésén fog betöltöttni — A tanügyi bizottságok tagjai újul megválasztottak.

Debreczen sz. kir. város zárszámadásai. A számvétségű megtekintés végett kitétt házi pénztári zárszámadás szerint a múlt 1882-ik évben követendő bevételei voltak a városnak. 1. 1881-ik évi pénztár maradvány 56556 ft 32/100 kr., 2. rendes bevétel 680,678 ft 01 kr., 3. rendkívüli bevétel 115,514 ft 92/100 kr., 4. Átmeneti bevételek, ide számítva a város adósságai konvertálásán felvett 1500,000 ftot is 1540,142 ft 82 kr., együtt 2,392,892 ft 08 kr. Kiadásai: 1. Rendes kiadás 739,114 ft 62 kr., 2. rendkívüli kiadás 515,179 ft 24 kr., 3. Átmeneti kiadás ide számítva a régi adósságok visszafizetését is 1,105,154 ft 93 kr., együtt 2,359,448 ft 79 kr., mely összeget levonva a bevételből pénztár maradvány 1882-ik év végén 33,443 ft 29 kr.

Külföldi hírek. A czár ukázát adott ki, melyben elrendeli, hogy a kormányzó szenátus egy része a koronázás idejére ideiglenesen Moszkvába helyeztük át. — Fagan a dublini esküdtsek által a phönix-parki gyilkosságban vétkesnek nyilvánítván, halálra ítéltetett — Diplomáciai körök nagy politikai jelentőséget tulajdonítanak Vilmos herceg bécsi és a német trónörökös párt olaszországi utjának. — Parnell az irconventhez intézett táviratában írja: „Ajánlom, hogy oly programot állapítsanak meg, mely a jövőben lehetségesé teszi, hogy amerikai elvtársainktól segély kaphassunk és fogadjassunk el s hogy az angol kormánynak ne legyen ürügye, mely alatt az ir nemzeti mozgalmat teljesen elnyomhassa. Csak így lehet egészséges aktiót megállapítani Irland és Amerika közt.”

Az államháztartás kimutatásai a folyó év első negyedéről nagyon kedvezőnek mondhatók. Még nem fordult elő, hogy az első negyedben akkorák legyenek a bevételek és hogy annak mérlege aránylag olyan csekély deficittel végződjék, mint most. — 1880-ban 47 millió, 1881-ben 65 millió, 1882-ben 67 millió volt az első évnegyed bevétele, 1883-ban 80, illetőleg a vágóvílyi vasút vételárának elvonásával, 73 millióra tehető a bevétel. Láthatjuk tehát — írja a „Nemzet” — hogy az emelkedés folytonos és különösen az idén jelentékeny. A kiadások pedig 1881-ben 90,247,440 ft-ra, 1882-ben 88,715,260 ft-ra, 1883-ban pedig 90,475,643 ft-ra mentek. Ezek-
*) Bővebben a holnapi számbunkban. Szerk.

ben tehát alig van jelentékeny emelkedés. Pedig nem lehet tagadni azt, hogy vasúti és vízszabályozási munkálatokra, az átfúto termelési pénzügyi kiadásokra (3 millióval), dohányjövödekre (1 millióval) több fordított, mint 1882-ben, csak a közösgyűleken van összesen 1,760,000 frtnyi és a kamatokban 548,000 frtnyi megtakarítás, ez utóbbi a conversio következtében, de ezen megtakarítások oly természetűek, melyekre békés időben annyival is inkább állandóan lehet számítani, mert a közösgyű kiadások közös fedezete, a vámvédelmek állandó emelkedésére nyújtanak kilitást. Ki kell emelnünk a folyó évi első negyed államháztartási viszonyainak előnyére azt is, hogy az egyenes adók 731,740 frttal, a fogyasztási adók 463,040 frttal adtak többet, mint a múlt év megfelelő időszakában; hogy a jogilletékekből 478,945 frttal folyt be több, mint tavaly, hogy az államjóságok 110,000 frttal, vasutak 861,000 frttal adtak többet, mint a múlt év megfelelő időszakában, és hogy az államjóságok eladásából is 847,855 frttal folyt be több. Mindez közgazdasági lendületre és pénzügyi javulásra mutat, melynek jelentőségét kétségbevonni nem lehet.

Az antiszemita kongresszus pénteken delélt nyílt meg Chemnitzben. Célja: végleges szervezkedés. Elnökké a kongresszus tagjai Glagau Ottó ismert berlini író, másodelnökké pedig Simonyi Iván magyar országgyűlési képviselőt választották, ki a tavalyi drezdai kongresszuson is másodelnök volt. A kongresszuson részint egyszerű kongresszusi tagok által képviselve van: Magyarország, Németország, Svájc. Oroszország és a délszláv tartományok Magyarországról csupán Simonyi Iván jött el; Istóczy nagy elfogultsága miatt nem is jött el a kongresszusra.

Helyi hírek.

Egyházi élet. A ref. főiskola imatermében ünnepélyes isteni tisztelet tartott tegnap az egyházkerületi gyűlés tagjainak jelenlétében. Ott voltak Révész Bálint püspökön kívül a főisk. tanári kar tagjai közül is többen; valamint a tanuló-ifjúság s résztvevett az istentiszteletben a főiskolai énekar is. Az egyházi beszédet — a mint már írtuk nagyt. Csiky Lajos lelkes ur mondotta, alapigéül János levele, 5-ik részének első versét véten: „A szabadságban, melyet nektek a Krisztus adott, álljatok meg, és ne igazságot le magatokat.” A szép fejtegetés emelkedett hangulatot keltett s fényes tanujele volt a szónok képességeinek.

Az árvaház részére ujabban ajándékozta: Sik Lajosné urnó 1 egész feloldal serthes húst és 3 kila szalonát. N. N. urnó egy sertés fejet, Szepessy Antalné urnó 1 nagy tuzék szendviczét és egy nagy fejer kenyeret, fogadják kegyességükért az árvák nevében hálás köszönetet. Kacsokovicsné.

Megfjétek. Szombati számbunkban közöltük a kktalanymegfjétek: Juridesz Mariska, D. J. ifj. Szabó Károly, Csáthy Ferencz, Konnyovics István, Szabó István (Budapest), Horváth Gyula, Sinka Gyula, Papp József, S. Emilia, Ecsedy István, Kovács Erzsike, Zicherman Blanka, Rozenfeld Péter, Jakabovics Imre, N. Erzsike, Szatmári Gyula, Udvarhelyi Gyula, Kovács Ferecz, Kerekyártó István, Scheppel Ilona, Ungvári Mihály, Adrienne, Gyarmathy Zsuzsika, Szendrei Sándor, Róth József, Németh Sándor, Gyarmathy Erzsike, Zöld Róza, Roszman Mária, Erzsike (Hosszu-Pályi) F. Mariska (Hosszu-Pályi) V. Z. Irén, Rozenberg Ede, T. Lajos, Zicherman Aladár, Szabó János, Berta, Náássy Vincze, Scheer Andor, Ballay Béla, Egry Erzsike, Zicherman Géza, Varga László.

Katonai hírek. Előléptetések. A május-havi előléptetések a katonai hivatalos lapokban, már közé lett téve. A városunkban állomásozó 39-ik gyalogezrednél főhadnagy lett: Passini hadnagy; Koch és Kalli woda tiszteltyettesek hadnagyk lettek. A zborniki (Bosznia) zászlóaljban főhadnagyk lettek: lovag Kobylinsky Szaniszló és Walter hadnagyk — Gyöngyölét. Majνονultak be a tartalékosok 13 napi fegyvergyakorlatra s a mai napot a jelentések és a felszerelések veszik igénybe, holnap azonban már kezdetét veszi a „hapták”-tól a „rut”-ig mindenféle gyakorlat. Hej képzeljük, hogy mint várják a számukra 13 nap mulva elhangzó utolsó „abschlag”-ot. — A katonai zenekar volt jeles karmestere Hock N. János városunkból eltávozott. Az ezred tisztikarának sikerült egy új jeles képzettségű egyént Henselberget, a bécsi Ring-színház volt karmesterét megnyerni ez állomásra. Az új karmester különösen a magyar darabok játszásában kívánja a zenekart betanítani. Remélhetőleg a nyáron sok élvezetet fog e zenekar a közönségnek is szerezni. — Azon tartalékosok, a kik a 39-ik ezredtől kivált 101-ik számú gyalogezred keretébe tartoznak, a mai vonattal Nagy-Váradra vitetnek, hogy a tavaszi gyakorlatoknak ottan tegyenek eleget. — Ez év folyamán a városunkban lesz elhelyezve a 39-ik gyalogezred azon zászlóalja is, mely jelenleg Aradon van, s így az egész ezred a kiegészítés terület központjában lesz, kivéve természetesen a mozgó első zászlóaljat, mely tovább is Bosznia-ban marad. — Áthelyezések. A városunkban tartózkodó közös hadseregbeli tartalékos hadnagyk közül az új törvényjavaslat értelmében, még ez év folyamában át lesznek helyezve mindazok, a kik 1873, 1874, 1875 és 1876-ban soroztatnak be. Az erre vonatkozó

előleges figyelmeztetés, a mint értesültünk, az illetőknek kézbesítve lett.

Lesz színházunk! Még fulánkbe fog csengeni az „Üdvöske” a 210-ik, az egyszersmind „szentücsöcsé visszavonhatatlanul” utolsó előadásából egy pár melódia, még alig fog elrognani az elkéni szokott államvasutak egyik vonata szebb hazát kereső színtársulatunkkal, akkor már a nagy Czegléd-utczán ama bizonyos kutat elemi csapásoktól megóvó bódé enyhe árnyékában, hol a zeír nem epen ambra illatot vesz szárnpra, faragni fognak az ácsok, építetek egy színházat, melyben hat hétig lesz mindenféle szellem mutogtva. Az engedély már meg van adva, sőt az építésre is meg van kötve a szerződés. Így hát szórakozunk.

A függetlenségi kör az új helyiségbe, szerdahoz egy hétre fog át költözökdni, így az ünnepek előtt be lesz a helyiség rendezve. Az ünnepek másod napján tartandó megnyitás is itt fog megtörténni, — míg a táncvizsga-lom a szomszéd kávéházban és étteremben lesz.

A polgári kör tegnap d. e. tartott évi rendes közgyűlésén, az évi jelentés, a felülvizsgált számadások leltár és költségvetés bemutatása után következett a tisztújítás. Megválasztottak elnökül: Sik Lajos; alelnökül Nagy Ferencz ügyvéd szintén egyhangulag; jegyzők lettek: Dr. Sik János, Takács Balint, Kőrgazda Bognár György, pénztárnok Máté Miklós, könyvtárnok Herczeg János. Számvizsgálók: Possert János, Trocsányi Ferencz, Papp István. Választmánytagok: Balla Mihály, id. Barcsay Miklós, id. Benedek Sándor, Berényi Gábor, Boros Ferencz, Boros László, Borsos Ferencz, Csáky Gergely, Czeglédy Gyula, Dávid Mihály, Dobrai István, Erős Pál, Gassner Károly, Hajdu István, Kovács Adolf, L. Nagy Bálint, Nagy Pál, Serly Ede, Szabó József, Széll János, Tikos Imre, Tikos József, Tóth Károly, Vértessy István. Ezzel a közgyűlés déli 12 órakor véget ért.

Fényes esküvő. Városunk egyik tekintélyes polgárának Steinfeld Ignácznak leányát Etelka kisasszonyt ma vezette oltárhoz a budapesti izr. templomban ottani gazdag földbirtokos Fischl László. A boldog ifjú pár meg a mai esteli vonattal Párizsba utazott, hol őszig fognak időzni.

Lelkes választás. Hajdu-Böszörményben — a mint nekünk írják — id. Pápai Imre lelkes helyére, három jelölt közül nagy szöbbséggel választott meg a t-dobi lelkes és jelenlegi esperes Szeremley József.

Uj ember. Azzal, hogy a szerkesztő új ember e városban, néha visszaáruok. Ugy a „Nagy papucs” cz. ujdonság is került volna lapunk f. hó 25. számába, ha a delog tulajdonképen háttérét ösmeri.

A helybeli polgári lövelde, az egyleti löresnek ujjonnan kirakását elrendelte s azt ifj. Barcsai István ur — ki különben is igen buzgó tagja az egyletnek — vállalta el. Egyik lörés már készen is van, s az építés urnak jó izléséről tanuskodik, a másik lörés is valószintüleg már jövő vasnapra készen lesz.

A színházi vasfüggöny felállítására tárgyában városunk hatósága tegnap értesítette a budapesti Ganz-féle vasöntöde társulat igazgatóját, hogy a színelőadások a mai nappal bevégezödven, a vasfüggöny felállításához szükséges munkálatok megkezdhetők.

Utó állítás. A fő ujoncz állitástól elmaradt ujonczkötések megvizsgáltatása május 2-ikán, a hadkiegészítő parancsnokság helyiségében történik.

Képarusok szoktak igen gyakran házaláni városunkban s miután Bécsből szoktak bennünket meglátogatni, a lépre vitt vásárlók számára német nyelvű kötelezvényt iratnak alá, mert a magyar szövegű rendesen — elfogy, de Bécsből ilyet is küld a czég s nem ritkaság hogy az új kötelezvény, mely már csak erősítő féle, érthetőn adja tudtúl, hogy néhány forintig be van huzva az illető, mert a német szöveg meg nem értesé s a félre magyarázás utatnyit az ilyen zsarolásra. Helybeli tapasztalatok után írjuk ezt óvással!

Hazánk s a külföld. — Mailáth gyilkosai. Pénteken d. u. a Mailáth-család egyik legénye, ki ittas volt, egy budavári boltban azt beszélte, hogy ő részleteket tud „a kegyelmes ur” meggyilkolásáról. A büntényre szerinte Berecz és Spanga összebeszéltek, Berecz dobta a hurkot Mailáth nyakára, a kötel pedig csak eselből akasztott az erkélyre, mert a gyilkosok a kapun mentek ki. A részleg legény e beszédét meghallotta Rózsabegy tanácsos szobaleánya, ki azt ebeszélte otthon, mire jelentést tettek a bíróságnál. A bíróság most nyomozza a dolgot.

A Verhovay-Füzesséry párbaj — írja fővárosi levelezőnk — élénken foglalkoztatta a kedélyeket. A legkülönbözöb változatokban beszéltek meg. Legelfogadhatóbb volt a következő: Először a felek, azután a segítők öldösték le egymást, aztán az orvosok estek egymásnak bonczkészekkel, mire a párbajozók hat hozó kocsisok sem akartak hátramaradni és késekkel oltották ki életüket, aztán a lovak falták fel egymást. Most végtül a kocsisok maguktól megszabadáltak, ok levén egyedül gyávák s a föld melyben titkos morgás hallettözött. Az elsőnyedű kedélyeket végres lecsillapították az esti hírlapok, a melyek szerint a párbaj csakugyan megtörtént szombaton reggel félkilenczkor történt meg a rákospalotai erdőben. A segítők pisztolypárbajban állapodtak meg 25 lépésről, 5 lépés avance-szal. Füzesséry a levegőbe lött, Verhovay pedig nem is lött.

Verhovay-Füzesséry-ügy. Nyila t k o z a t. A Füzesséry-Verhovay-ügy mai napon elöttünk a lovagiasság szabályai szerint elintéztetett. Kelt Budapestben, 1883. ápril hó 28. Nánássy Dező, s. k. Ágoston Ferencz. s. k. Madarász Jenő, s. k. Splényi Ödön, s. k.

Házasságok. Baross Gábor közl. miniszteri államtitkár esküvője, paksi Sipeky urhölgygel, szombaton nagy fényvel ment a wiedenai Károly-templomban.

Muzsák.

Színház. Pénteken, f. hó 27-én a „Nap és hold” operette került színpadra. Megemlítjük, hogy Horváth Arnold, az új tenorista ezuttal lépett fel másodsor. Indispozíciója még mindig tart, bár úgy látszik, hogy csinos operette hangoskájája van, s ha magához jön, képes élvezhető nyújtani. Játeka jelentéktelen. Nem tudjuk, eszélyes volt-e a delogt forceirozni teljes felépülése előtt? — Szombaton, f. hó 28-án volt Somló Sándor kedvelt szerelmes színészünk jutalomjátéka szép számú közönség előtt. Kileptekor zajos tetszés, taps és eljének fogadták s tisztelői szép virág-bokrétákkal lepték meg. Ezöb szerepét szokott bravúrral mutatta be s szépen szavalta kivált a közböszöt meséket. — Vasárnap, f. hó 29-én a „Notredamei toronyr”-t adták elő. — Mára a hirdett „Tiszturak” helyett „Üdvöske” került színpadra, tekintettel arra, hogy a betegeskedő tenoristának itt könnyebb énekeszei lesznek. Lesz képlet, görögütiz. A mai színpalon buzgó igazgatónk következő bucsuját olvassuk: B u c s u z ö. Fogadj a nagyérdemű műpártoló közönség, a sajtó, valamint a különféle testületek jóindulatu pártfogásukért őszinte köszönetemet, melyvel igénytelen törekvésemet méltányolni és jutalmazni szivesek voltak. Vegyék egyuttal azon ígéretemet, miszerint jövőben még inkább igyekeznék fogok most tapasztalt pártfogásukat és szives jóindulatukat kettözött szorgalommal ujlóg kiérdemelni. Teljes tisztelettel K r e c s á n y i I g n á c z, színiigazgató.

Közgazdaság.

Assicurazioni Generali. Lapunk hirdetési rovatában található ez intézetnek az 1882-ik évre és fennállásának 51-ik évére vonatkozó számlájája. Ezen régi intézet, tevékeny és óvatos üzletvitelének megfélelőleg, az elmúlt évben is jelentékenyen haladt halmas fejlődésben. A díjbevételek 761,730 ft 98 kr. gyarapodás mellett fölemelkedtek 12,788,415 ft 63 krra. A díjkötelezők társzaja 1,768,863 ft 20 krra gyarapodással elérte a 17,250,119 ft 23 krt. A még érvényben álló életbiztosítási tőkék 5,214,551 ft 19 krra szaporodással felmennek 70,822,205 ft 82 krra. A készpénztárolékok gyarapodtak 784,670 ft 68 krral és a biztosítékul szolgáló részvényük és készpénztárolékok imm. r. kitesznek 28,799,108 ft 6 krt. Közöndomás szerint a lejárt évet nem lehet a biztosítási üzletre előnyös évek köré sorolni és e tény a Generali által teljesített kárkifizésekben is kifejezésre talal. Az elöttünk fekvő kimutatás szerint a társaság 1882-ben 32,691 kárésben kármentesítések. mentési és kárbecslési költségek fejében kifizett 9,186,775 ft 13 krt, vagyis kerek összegben 1 1/2 millió frttal többet, mint a megelőző évben. Ez intézet által alapítása óta kármentesítésekben, mentési és kárfeletvési költségekben kifizett összegek 488,268 kárment mellett tesznek 160,174,718 frtot; mely összeben hazánk részét véve 68,982 kárésben 27,581,634 ft 60 krral. Az elöttünk fekvő jelentés különösen kiemeli az életbiztosítási üzlet öröndetes fejlődését. Az ujjonnan kötött életbiztosítások kitesznek: 1874-re 5 1/2 millió forintot, 1880-ra 8 1/2 millió frtot, 1881-re 9 1/2 millió forintot, 1882-re 12 millió forintot és az 1883-évr elő negyede még további emelkedést tünet fel. Ezen tény a biztosítási társaság hitel- és bizalomképességének fokmérőjeül veendő és egyszersmind a legszolidabb és lebiztosabb alapot adja az intézet további fejlődésére és haladására. Ezen kötecsenek róvjatja fel a Generali, ha mégis azon helyzetben van, hogy a viszonyok kedvezőtlen volta és oly jelentékeny tartalékok feltételé mellett is képes volt a 315 frttal befizetett részvényre 255 frank osztalékot adni.

Felelős szerkesztő: **GÁSPAR IMRE**
Kiadó tulajdonos: **KUTASI IMRE.**

NYILT-TÉR.
1883-iki friss töltésű szolyvai, polenai és luhi Erzsébet ásványvizek
diszesen kiállított üvegekben megrendelhetők:
Munkácson és Nyiregyháza
a központból. a főkraktárból.
MARSALOK KÁROLY,
munkácsi urad. ásványvizek bérloje.

Tüzl fecskendők
községeknek és gyáraknak.

Szivattyuk
minden célra
jutányosan kaphatók

Geitner és Rauschnál
BUDAPEST,
Sugár-ut 12.

Szilárd házi kutak
költség-előirányzatok kívánatra.

AZ ASSICURAZIONI GENERALI 1882-ik évi MÉRLEGE.
Nyereség- és veszteség-számla az A mérleghez (1882.)

A tétel neve		Helyesítés		Kiadások	
Ujlet	Vagyon	Ujlet	Vagyon	Ujlet	Vagyon
1. Díjtervek a múlt évről:	1729558 07	1. Visszatérítendő díjak:	2155005 17	1. Visszatérítendő díjak:	2155005 17
a) újbiztosítások	58168 32	b) díjtervek	378289 18	b) díjtervek	378289 18
b) díjtervek	1729558 07	c) díjtervek	600747 76	c) díjtervek	600747 76
2. Tartalék díjtervek 1881. évről:	437032 12	2. Tartalék díjtervek 1881. évről:	347217 00	2. Tartalék díjtervek 1881. évről:	347217 00
a) díjtervek	2079 30	a) díjtervek	347217 00	a) díjtervek	347217 00
b) díjtervek	437032 12	b) díjtervek	347217 00	b) díjtervek	347217 00
3. Díjak a múlt évről:	614135 24	3. Díjak a múlt évről:	597038 31	3. Díjak a múlt évről:	597038 31
a) díjtervek	2079 30	a) díjtervek	597038 31	a) díjtervek	597038 31
b) díjtervek	614135 24	b) díjtervek	597038 31	b) díjtervek	597038 31
4. Kiszámlázott díjak:	292894 13	4. Kiszámlázott díjak:	292894 13	4. Kiszámlázott díjak:	292894 13
a) díjtervek	292894 13	a) díjtervek	292894 13	a) díjtervek	292894 13
b) díjtervek	292894 13	b) díjtervek	292894 13	b) díjtervek	292894 13
5. Díjak a múlt évről:	7609 08	5. Díjak a múlt évről:	7609 08	5. Díjak a múlt évről:	7609 08
a) díjtervek	7609 08	a) díjtervek	7609 08	a) díjtervek	7609 08
b) díjtervek	7609 08	b) díjtervek	7609 08	b) díjtervek	7609 08
6. Díjak a múlt évről:	6187 44	6. Díjak a múlt évről:	6187 44	6. Díjak a múlt évről:	6187 44
a) díjtervek	6187 44	a) díjtervek	6187 44	a) díjtervek	6187 44
b) díjtervek	6187 44	b) díjtervek	6187 44	b) díjtervek	6187 44

Nyereség- és veszteség-számla A B mérleghez		T E H E R	
Ujlet	Vagyon	Ujlet	Vagyon
1. Visszatérítendő díjak:	1349270 50	1. Visszatérítendő díjak:	1349270 50
a) díjtervek	1349270 50	a) díjtervek	1349270 50
b) díjtervek	1349270 50	b) díjtervek	1349270 50
2. Tartalék díjtervek 1881. évről:	394759 84	2. Tartalék díjtervek 1881. évről:	394759 84
a) díjtervek	394759 84	a) díjtervek	394759 84
b) díjtervek	394759 84	b) díjtervek	394759 84
3. Díjak a múlt évről:	274935 02	3. Díjak a múlt évről:	274935 02
a) díjtervek	274935 02	a) díjtervek	274935 02
b) díjtervek	274935 02	b) díjtervek	274935 02
4. Kiszámlázott díjak:	292894 13	4. Kiszámlázott díjak:	292894 13
a) díjtervek	292894 13	a) díjtervek	292894 13
b) díjtervek	292894 13	b) díjtervek	292894 13
5. Díjak a múlt évről:	7609 08	5. Díjak a múlt évről:	7609 08
a) díjtervek	7609 08	a) díjtervek	7609 08
b) díjtervek	7609 08	b) díjtervek	7609 08
6. Díjak a múlt évről:	6187 44	6. Díjak a múlt évről:	6187 44
a) díjtervek	6187 44	a) díjtervek	6187 44
b) díjtervek	6187 44	b) díjtervek	6187 44

Üzlet-megnyitás.
Alírott tisztelettel tudatja a n. é. közönséggel, hogy
ugy NŐI mint FÉRFI szabó- és divatárus kellékekben,
valamint mindenféle rövid, szövőárúk, fehérműek, csipkék, szalagok, keztyűk és fűzőkben
dusan felszerelt üzletemet mai napon megnyitottam,
főter S c h ä f f e r-féle házban
(a HUNGARIA kávéházzal szemben.)

E szakmában a legelső gyári helyeken szerzett tapasztalataim képesítenek mindenben rendkívül olcsó árakat szabhatni, és midőn még legfontosabb kiszolgálást biztosítok, kérem a n. é. közönség kegyes pártfogását.
Debreczen, 1883. márczius 21.
Tisztelettel
SCHWARCZ M. L.

FENYVESSY BÉLANÉ
előbb özv. **HIRSCHL JULIA**
divatárusnő
Debreczenben, Kistemplom-bazár.
BÉCSI
bevásárlási útjáról visszatérvén, tisztelettel kéri a n. é. hölgy-közönség számos látogatását.

GERENDAY A.
szobrász,
első orsz. szab. márványmű-gyára Budapest.
Alapított 1848-ik évben.
A világtárlatokon kitüntetve lett arany, ezüst, bronz érmekkel és oklevelekkel LONDON-ban, PÁRIS-ban kétszer BÉCS-ben és a SZEKESFEHÉRVÁRI orsz. kiállításán.
Főraktár és iroda helyiség: aldunator, Mária-Valéria-utca 2. sz. Heinrich-házban.
Gyári udvar: molnár-utca 4-ik szám. saját házában.
Ajánlja mindennemű **Syenit, gránit, bet- a külföldi márvány- és terméskövekből kész sirenlekeit rendkívül nagy választékban.**
8 forinttól egész 3000 forintig.
Rajzokkal és árjegyzékkel díjmentesen szolgálók.

Hoff János-féle
maláta-kivonat-egészségi sör.
Ezen, kik minden reményről lemondottak már, ezen gyógyhatású italnak köszönik életüket s örvendenek neki. Etvagy- és emésztési hány, hámorhoid- és légzési betegségek, köhögés, mellbajok, testi gyengeség, vérszegénység, csodálatosan gyógyíttatnak a **HOFF JÁNOS-féle maláta gyártmányok változatos használatát által.**
HOFF JÁNOS urnak, cs. kir. keresk. tanácsos urnak, a cs. kir. aranykoronás érdemkereszt tulajdonosának, magas porosz és német rendek lovagjának, felfalálója és egyedüli készítője a Hoff János-féle maláta-kivonatnak, a legtöbb európai fejedelem udv. szállítójának Bécsben, Gyár: Graben, Bräunerhof, Bräunerstrasse 2. sz., iroda- és gyáriraktár: Graben, Bräunerstrasse 8.
Budapest, szilbáros-utca 1. sz.
Nyilvános köszönőirat és gyógyértésítés
egy anyától, ki közli, hogy családja örömtelt, mert leánya, ki irtóztató félelemre adott okot, a Hoff János-féle maláta-készítmények, a maláta-kivonati egészségi sör és koncentrált maláta-kivonattól egészséges lett.
Egyetlen leányom, ki már 5 év óta heves köhögésben és mellfájásban szenved, a legborzasztóbb félelemre adott okot, midőn önnök egy hírlapi hirdetésére lettem figyelmeztetve s az ön jeles maláta-söréből magamnak egy próbaküldeményt hoztattam.
Ezen időtől fogva, az januártól július elejéig leányom a maláta-sört és koncentrált maláta-kivonatot használja, s oly jelentékenyen javul, hogy immár teljesen fölépültnek nyilatkoztatom ki. Mi mindnyájan gyermekünk életét megmentőjének tekintjük önt s örök hálaérzékkel magunkat kötelezve.
Sziveskedjék 28 üveg maláta-kivonati egészségi-sört, 5 zacskó maláta-cukorkát és 2 kiló legfinomabb minőségű maláta-csokoládét küldeni.
Neumarkt, 1881. augusztus 21.
Tisztelettel
ISCHL H., birtokosú Neumarktban.
Csaknem minden ország, több mint száz hivatalos hatósága által kitűnő gyógyhatásúnak találva.
TESSÉK FIGYELEMMEL OLVASNI!
A Hoff János-féle maláta-gyógytápszer készítmények legfőbbek ekkésége.
A valódi legelső Hoff-féle maláta-gyógytápszer-készítmények általános hasznos voltuknál fogva a fogyasztók biztosításul díjjal lettek kitüntetve. Szives figyelembe vétel végett rövid kimutatásban közöljük a csász. kir. és fejedelmi nyilatkozatokat a valódi legelső Hoff János-féle maláta-gyógytápszer felől. IV. Frigyes király: „A Hoff-féle maláta-kivonat jótékony hatással bír a gyomorban.” — I. Vilmos császár a gyórt legmagasabb kabinet leírásával szerencsétlenné, melyben a Hoff-féle egészségi-sör gyomorerősítő hatása kitűnő pompás ize van felelmitve. Oklevél, lovagválo ki-nevezés, kitüntetés. Ferenc József császár: „Örvendek, hogy önt ezennel ismét kitüntethetem.” — A szász király: „A Hoff-féle maláta-kivonat a királyné arányán igen jót tesz.” — A dán király: Örömköztetem meg a Hoff-féle maláta-kivonat gyógyhatóságáról.” — Karoly román herceg: „Az ön kivonattal haladéktalan szállítást. Oettingen Wallerstein Lajos herceg: „Emberi kötelesség a Hoff-féle maláta kivonat elismert gyógyhatását köztudomásúvá tenni.” — A Hohenzollern herceg: Erdé-meinek jutalmul, melyek az emberiségnek oly jótételeghatának.” — Hessei örfő: „Az ön maláta-készítményeinek elismert gyógyereje a közértesítés, melyet az ön maláta-készítménye kivívta.”
Öväs! Valamennyi maláta-készítmény, a mellékelt védjegyvel (a feltaláló és legelső készítő Hoff Jánosnak melléke fennálló tulajdoni jogán) és a gyártmány mint hamisított vászantásít
ARAK: Maláta-kivonat egészségi sör I. = 2 frt 40 kr. II. = 1 frt 30 kr. III. = 1 frt 20 kr. Maláta-csokoládé I. = 2 frt 40 kr. II. = 1 frt 30 kr. III. = 1 frt 20 kr. Maláta-cukorkák I. = 2 frt 40 kr. II. = 1 frt 30 kr. III. = 1 frt 20 kr. Maláta-kivonat 1 üvegese 1 frt. kisebb 60 kr. Gyermek tápmalátalisz 1 frt. Egy maláta-fürdő 80, 50 kr. Maláta-zappan 80, 60, 40 és 20 kr. — Nagyobb mennyiségnél megfelelő engedmény. — A csomagolás legolcsóbban számítatik.
FŐRAKTÁR: Csanak József, Debreczenben, főpajcz, továbbá Rickl József Zelmónál Gerebý Fülöp, Varga Lajos, Ujházi István. — Nagyvárad: Jány Antal. — Nyiregyháza: Korányi Imre gyógyszerésznél. Továbbá minden nagyobb gyógyszerárban.